

Bilgi Sistemlerinde Olay İlişkilendirme

Burak Bayođlu
Ađ Güvenliđi Grubu
Başuzman Araştırmacı
CISM, CISA, CISSP

bayoglu@uekae.tubitak.gov.tr

14 Mart 2008, İstanbul

- Olay ilişkilendirme nedir?
- Olay ilişkilendirmenin faydaları nelerdir?
- Mevcut olay ilişkilendirme sistemleri
- Örnek

- Olay ilişkilendirme nedir?
- Olay ilişkilendirmenin faydaları nelerdir?
- Mevcut olay ilişkilendirme sistemleri
- Örnek

Motivasyon

- **Bilgisayar ağları, sistem bileşenleri ve uygulamalar çok sayıda tehditle karşı karşıyadır.**
- **Erişim kolaylığı ve dünya genelinde yayılmış olması sebebiyle internet sisteminde sınırlar mantıksal olarak kalkmıştır.**
- **Kritik bilgi sistemlerini hedef alan saldırılar titizlikle takip edilmeli ve incelenmelidir.**
- **Gerçekleşen saldırılarla ilgili yerinde ve zamanında önlemler alınmalıdır.**
- **Saldırıların etki derecesinin ölçülebilmesi ve gerçek zararın öğrenilebilmesi gereklidir.**

BT Sistemlerinde Kayıt(Olay) Kaynaklarından Bazıları

Saldırı tespit sistemleri

Güvenlik duvarları

İşletim sistemleri

Veritabanı yönetim sistemleri

Antivirüs yazılımları

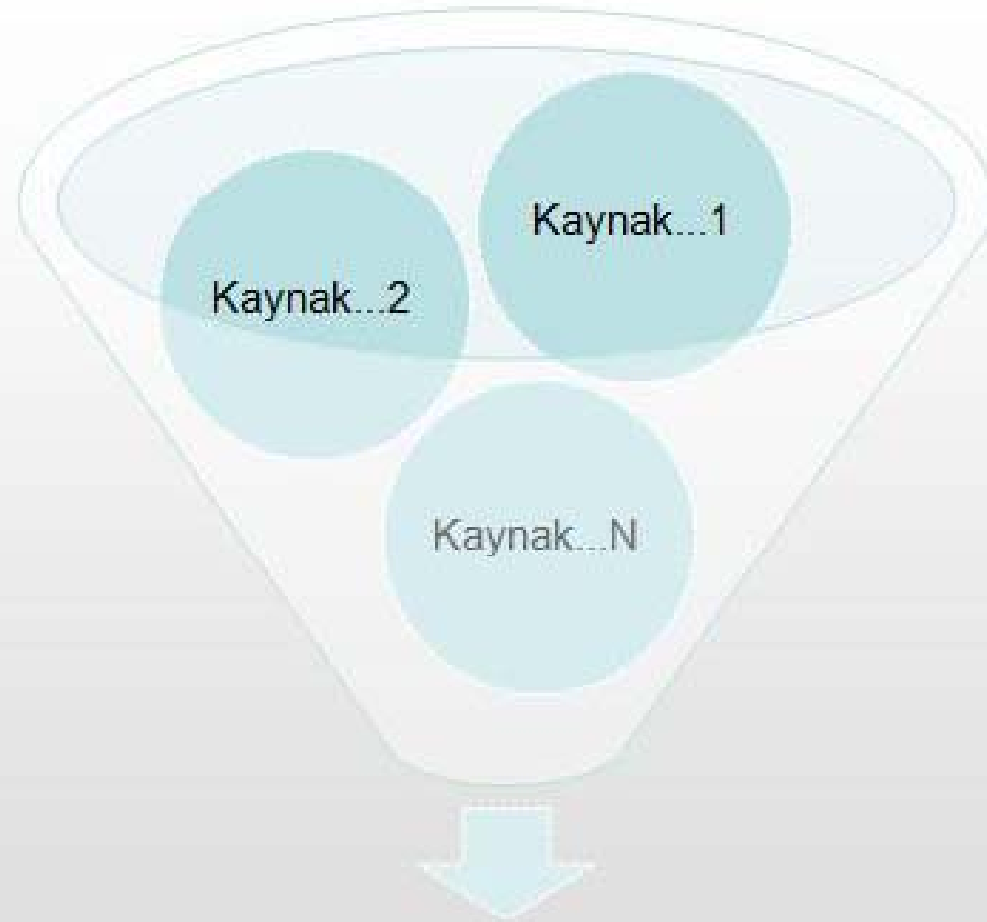
Aktif/Pasif ağ cihazları

Uygulamalar

Olay İlişkilendirme

- BT bileşelerinde üretilen olay kayıtlarının merkezi bir sistemde toplanması ilk şart.
- Toplanan olay kayıtlarının saldırı senaryolarındaki ilerleme adımlarına denk düşen parçalarının farklı bileşen kayıtlarından takip edilmesi işine “Olay İlişkilendirme” diyoruz.
  - Saldırı senaryolarının oluşturulması gereklidir.
  - Saldırının son safhasına kadar yol üzerinde kayıt üretmesi beklenen sistem bileşenleri belirlenip olaylar mantıksal olarak ilişkilendirilmelidir.

Olay ilişkilendirme

Doğruluk analizinden geçirilmiş,
önceliklendirilmiş, etkisi bilinen, **daha**
az sayıda kayıt.

- Olay ilişkilendirme nedir?
- Olay ilişkilendirmenin faydaları nelerdir?
- Mevcut olay ilişkilendirme sistemleri
- Örnek

Kayıtların Takip Edilemezliđi

- Özellikle saldırı tespit sistemlerinin ürettiği çok sayıda hatalı pozitif kayıt mevcuttur.
- Güvenlik duvarı, işletim sistemleri, uygulamalar vb. BT bileşenlerinin kayıtları, sürekli gözlem altında tutulamayacak kadar fazladır.
- Bu kayıtlar düzenli olarak gözden geçirilse bile öncelik sırası ve ilerleme seviyesine göre saldırılardan en kısa zamanda haberdar olunması manuel incelemeye mümkün değildir.

Sistem Yetkilerinin Dağıtılmış Olması

- Özellikle çok sayıda bileşenin bulunduğu sistemlerde yetkiler dağıtılmıştır.
- Sistem güvenlik sorumlusu ayrı olsa bile genel olarak sadece güvenlik bileşenlerine yoğunlaşmaktadır.
- Bazı saldırıların analizi sadece uygulama seviyesinde kayıtların incelenmesiyle mümkündür.
- Uygulama kayıtlarını analiz edebilecek uzmanlar da rollerinin gereği olarak genelde diğer güvenlik bileşenlerinin kayıtlarına ulaşamamaktadır.

Teknolojik Faydalar

- Olay ilişkilendirme sayesinde;
  - Gelişmiş saldırıların analizi kolaylaşmaktadır.
  - Saldırıların ilerleme seviyeleri (zarar derecesi) hakkında bilgi edinilebilmektedir.
  - Çok sayıda kayıt arasından gerçekten ilgilenilmesi gereken olaylar ayıklanabilmektedir.
  - Saldırılar önceliklendirilebilmektedir.
- Böylece;
  - Saldırılardan zamanında haberdar olunabilmektedir.
  - Karşı önlemler yerinde ve zamanında alınabilmektedir.

Kurumsal Faydalar

- Olay ilişkilendirme sayesinde;
  - Olay analizi kolaylaşmakta ve olay analizi yapması gereken personel sayısı azalmaktadır.
  - Personel sayısı zaten az ise (Genel durumdur 😊) ilgili personelin daha etkin çalışması sağlanmaktadır.
  - Hatalı pozitif olay kayıtları için iş gücü harcanmamaktadır.
- Böylece;
  - İş gücü verimi artırılmaktadır.
  - Kurum öncelikleri ve teknolojik riskler karar ağacına dahil edilebilmektedir.
  - Saldırının erken safhalarında fark edilmesi yoluyla kurum daha büyük zararlardan kaçabilmektedir.

- Olay ilişkilendirme nedir?
- Olay ilişkilendirmenin faydaları nelerdir?
- **Mevcut olay ilişkilendirme sistemleri**
- Örnek

Olay İlişkilendirme Sistemleri

- Açık kaynak kodlu ücretsiz yazılımlar:
  - OSSIM
    - <http://www.ossim.net/>
  - SEC (Simple Event Correlator)
    - <http://simple-evcorr.sourceforge.net/>
  - Prelude-IDS
    - <http://www.prelude-ids.org/>
- Ayrıca çok sayıda ticari yazılımlar mevcut.

- Olay ilişkilendirme nedir?
- Olay ilişkilendirmenin faydaları nelerdir?
- Mevcut olay ilişkilendirme sistemleri
- Örnek

Saldırı Senaryosu

HEDEF

Windows 2000 Server
IIS 5.0 Web Sunucu

- Amaç: Web sunucu üzerinde SYSTEM haklarını ele geçirmek ve açılış dosyasını değiştirmek.
- Kullanılacak Açıklık: “Microsoft IIS 5.0 Printer Host Header Overflow”
- Var mısın yok musun?
  - Örneği eğlence soslu mu alırsınız?
  - Yoksa Hamdi Bey’in eğlencesiz teklifini kabul ediyor musunuz?

Tahmin etmişim 😊

Olay İlişkilendirme Yapılmayan Ortam

Bizim jenerasyon için...

He-Man'e yetişemeyenler için...

THE GOOD THE UGLY AND THE BAD

Sistem güvenliđi Prens Adam'dan sorulur. Man-At-Arms iřleri yürütür.

Kötülerin işi kötülük yapmaktır...

Falanca bizim tavuğa kışt dedi.
Tiz web sayfası rezil edile

Ne biliyoruz
patron?

Microsoft IIS 5.0 Printer Host
Header Overflow sadık bir
hizmetçimdir

Prens Adam için sıradan bir gün, geveze Orko iş başında

Abi Nimda zorluyor
kapiyı

Ya varsa?

Aslanım Nimda mı
kaldı?

Geveze Orko hala iş başında

Abi sıkıcı olduğumun farkındayım ama bir kayıt daha düştü

Güzel hatrın için baktım. Yok bir problem.

Geveze Orko can sıkılmaya başladı !

He-man! IDS
"BLEEDING-
EDGE Web Proxy
Get Request"
düşüyor. MAA!
Senin web
sunucu 204 ve
1006 logu düştü

Demedi demeyin!

Döncez biz
sana!

Kötüler beklemez...

Bittiğimizin resmidir

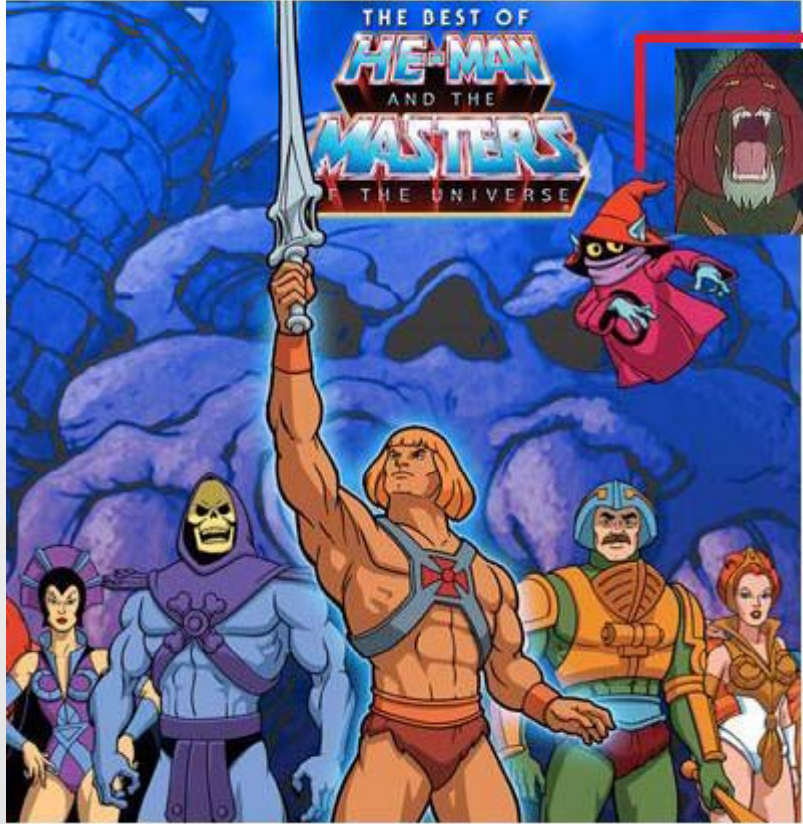

Bittiğinden daha fazla resim var orada !

Olay İlişkilendirme Yapılan Ortam

Bizim jenerasyon için...

He-Man'e yetişemeyenler için...

~~THE UGLY~~
THE GOOD AND THE BAD

Orko akıllandı...

IDS Log düştü
Paket GD'dan geçti
Web sunucu log düştü

Uyan titrek!

Saldırgan paketlerini düřür.
Kötü adamı yakala.

- Gördüğünüz gibi film daha kısa
  - Sistem akıllı olduğu için kendisi uyanıyor.
  - Karşı önlem otomatik olarak (hatalı pozitif korkusu olmadan) alınabiliyor.
  - Saldırının anlaşılması için insanlar değil sistem çalışıyor.
  - Yerinde ve zamanında karşı önlem alınabiliyor.

Söylemeden geçemeyeceğim...

Sadece olayların ilişkilendirildiğine dikkat edin !

Dinlediđiniz için teŖekkr ederim.

SORULARINIZ ... ?